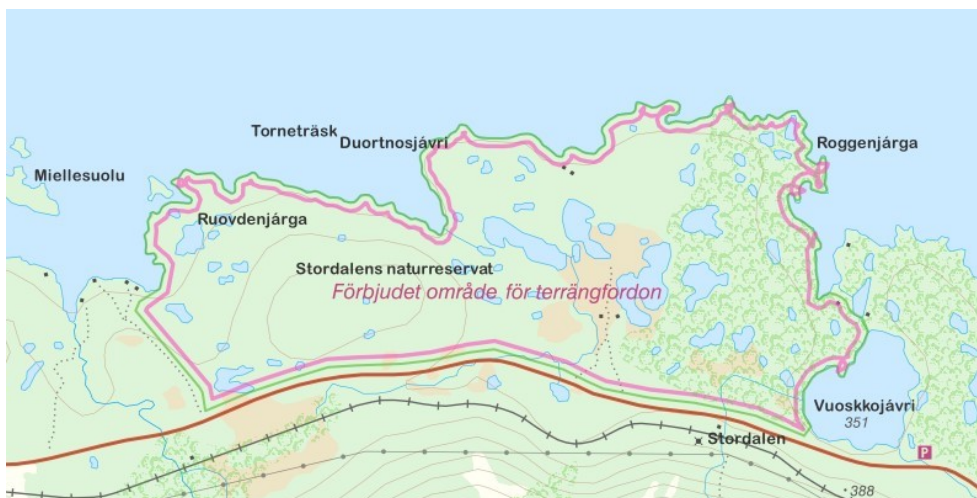

PRODUKTBESKRIVNING

Ortnamn Nedladdning, vektor

DOKUMENTVERSION: 0.1

Figur 1. En kartbild med texter både på svenska och samiska från ortnamnsregistret.

Innehållsförteckning

1	ALLMÄN BESKRIVNING	3
1.1	INNEHÅLL	3
1.2	GEOGRAFISK TÄCKNING	3
1.3	KOORDINATSYSTEM	3
2	KVALITETSBEKRIVNING	3
2.1	SYFTE OCH ANVÄNDBARHET	4
2.2	DATAFÄNGST	4
2.2.1	<i>Tillkomsthistorik</i>	4
2.3	UNDERHÅLL	4
2.3.1	<i>Underhållsfrekvens</i>	4
2.4	DATAKVALITET	5
2.4.1	<i>Fullständighet</i>	5
2.4.2	<i>Logisk konsistens</i>	5
2.4.3	<i>Tematisk noggrannhet</i>	5
2.4.4	<i>Lägesnoggrannhet</i>	5
3	LEVERANSENS INNEHÅLL	5
3.1	KATALOGSTRUKTUR I LEVERANS	5
3.1.1	<i>Dokument</i>	<i>Fel! Bokmärket är inte definierat.</i>
3.1.2	<i>Font</i>	<i>Fel! Bokmärket är inte definierat.</i>
3.1.3	<i>Ortnamn</i>	<i>Fel! Bokmärket är inte definierat.</i>
3.2	LEVERANSFORMAT	5
3.3	FILUPPSÄTTNING	5
3.3.1	<i>Shape-format</i>	<i>Fel! Bokmärket är inte definierat.</i>
3.3.2	<i>MapInfo-format</i>	<i>Fel! Bokmärket är inte definierat.</i>
3.3.3	<i>ASCII-tabell</i>	<i>Fel! Bokmärket är inte definierat.</i>
4	UTSEENDE PÅ OCH UPPRITNING AV DATA	6
4.1	UTBREDNING	6
4.2	INSTALLATION AV FONTER	6
5	SKIKTBEKRIVNING OCH KODLISTA	6
5.1	ATTRIBUTUPPSÄTTNING FÖR SHAPE- OCH MAPINFO-FORMAT	6
5.2	ATTRIBUTUPPSÄTTNING FÖR ASCII-TABELL	11
6	FÖRÄNDRINGSFÖRTECKNING	12
	BILAGA 1: REDOVISNING AV SAMISKA ORTNAMN	13
	BILAGA 2: FÖRTECKNING ÖVER SAMISKA TECKEN	14

I Allmän beskrivning

Ortnamn Nedladdning, vektor är en produkt som baseras på ortnamnsregistret. Ortnamnen i registret används för att redovisa ortnamn på de allmänna kartorna, samt att redovisa eller skapa register av ortnamn i andra produkter som levereras till kunder.

Ortnamnsregistret fungerar som ett nationellt ortnamnslexikon - en ny ”Svenska Akademiens ordlista för ortnamn” - där ortnamnens fastställda former och stavningar framgår.

Registret innehåller de ortnamn som kommer från Lantmäteriets grundläggande geografiska databas i skala 1:10 000. Vid fler förekomster av samma ortnamn kan det även finnas förekomster från skalorna 1:100 000 eller 1:250 000.

Vanligtvis redovisas ett namn per namngivet objekt, förutom inom flerspråkiga områden där två eller tre namn kan förekomma för samma objekt. Under ortnamnsregistrets uppbyggnad kan det förekomma dubletter av vissa ortnamn, detta kommer att rättas till.

Det totala antalet ortnamn i registret är drygt 980 000 (2022) och kommer successivt att utökas.

I.1 Innehåll

Ortnamn Nedladdning, vektor innehåller alla ortnamn från produkten [Topografi 10 Nedladdning, vektor](#).

Till varje ortnamn finns uppgifter om geografiskt läge; dels i form av administrativ tillhörighet, dels enligt koordinater i rikets nät. Den administrativa tillhörigheten anges med koder för län, kommun samt socken och stad. Till varje ortnamn anges även uppgifter om detaljtypskod och språktillhörighet samt ett löpnummer för varje namngivet objekt. Löpnumret tillsammans med språkkoden skapar ett unikt värde för ortnamnet. *Exempel:* Tvärberget (Svenska) och Dåriesvärrie (Umesamiska) har samma löpnummer eftersom namnen syftar på samma berg men har olika språkkod.

Tecknen lagras enligt ISO 8859–10.

I Ortnamn Nedladdning, vektor har ortnamnen en koppling till socken och stad i form av kod och namn.

I.2 Geografisk täckning

Informationen är rikstäckande.

I.3 Koordinatsystem

Plan: SWEREF 99 TM

För information om vilka övriga koordinatsystem som produkten kan levereras i, se dokumentet [Avgifter och leveransinformation](#) för Lantmäteriets geodata på Lantmäteriets hemsida.

2 Kvalitetsbeskrivning

Kvalitetsmärkningsen syftar till att ge information om kvalitet på lagrade objekt.

För mer information om de olika kvalitetsparametrar som används i produktbeskrivningen, se [HMK Ordlista \(pdf\)](#) och [HMK Geodatakvalitet \(pdf\)](#). För termer och definitioner av dessa se även [termdatabasen Ekvator](#).

2.1 Syfte och användbarhet

Produkten Ortnamn Nedladdning, vektor kan till exempel användas för att kontrollera stavningen av ortnamn, post- och varudistribution, planeringsarbete inom statlig och kommunal förvaltning, vägvisning bland annat inom räddningstjänsten och forskning.

2.2 Datafångst

2.2.1 TILDKOMSTHISTORIK

Insamling av ortnamn påbörjades vid framställning av Ekonomiska kartan under 1930-talet. Ortnamn fastställda av Lantmäteriet har även samlats in i samband med fältarbete genom uppteckningar, där lokalbefolkningen varit sagesmän. Namnet har därefter granskats av ortnamnsexpertis och jämförts med de uppteckningar som finns i ortnamnsarkiven i Uppsala, Göteborg och Lund.

I och med att fältarbetet avslutades 2004 har samverkan mellan olika myndigheter och kommuner blivit en stor del av dagens insamling av ortnamn till Lantmäteriets grunddata.

Ortnamn fastställda av regeringen, länsstyrelsen eller kommunen levereras som attribut till objekt via samverkansavtal. Dessa ortnamn granskas av lantmäteriets ortnamnssektion innan de publiceras.

2.3 Underhåll

Lantmäteriet är en nationell ortnamnsmyndighet vilket bland annat innebär att vi ska verka enligt kulturmiljölagens 1 kap. § 4 God ortnamnsed. Paragrafen stadgar att "god ortnamnsed" skall iaktas vid all statlig och kommunal ortnamnsverksamhet. Det innebär bland annat att man inte får ändra hävdvunna ortnamn utan starka skäl.

Vidare ska ortnamn normalt stavas enligt vedertagna regler för svensk språkriktighet. Ortnamn på svenska, finska, meänkieli och samiska ska samtidigt användas i våra flerspråkiga områden.

De ortnamn som presenteras i Ortnamn Nedladdning, vektor, är normerande, granskade och fastställda av Lantmäteriet.

2.3.1 UNDERHÅLLSFREKVENS

Ortnamnen utökas och ajourhålls fortlöpande efter namnbeslut.

2.4 Datakvalitet

2.4.1 FULLSTÄNDIGHET

Ortnamn har hög fullständighet och är rikstäckande. I minoritetsområden redovisas även ortnamn på finska, meänkieli och samiska.

2.4.2 LOGISK KONSISTENS

Ortnamn är kartografiska texter och har ingen koppling till de ortnamnsobjekt som texten syftar till.

2.4.3 TEMATISK NOGGRANNHET

Ortnamn har hög klassificeringsnoggrannhet.

2.4.4 LÄGESNOGGRANNHET

Registrerade koordinater motsvarar textinsättningspunktens läge. Noggrannheten för ortnamnsobjektets läge kan därför inte anges exakt.

3 Leveransens innehåll

3.1 Katalogstruktur i leverans

Den fil som levereras är en Geopackage-fil med data eller en semikolonseparerad textfil, CSV-format samt en JSON-fil med beskrivning av innehållet i datafilen.

Demodatafil finns att hämta på ftp-plats som nås via:

<https://www.lantmateriet.se/geodata/>

Vid lansering av produkten hämtas filerna via Geotorget beställ.

3.2 Leveransformat

Informationen levereras i formatet Geopackage eller CSV, en semikolonseparerad textfil.

3.3 Filuppsättning

Informationen levereras i läns-, kommun- eller sverigeuttag. Med filändelsen ortnamn_kn<kommunkod>.zip ortnamn_ln<länskod>.zip och ortnamn_sverige.zip.

Innehållet i datafilen beskrivs i en tillhörande JSON-fil.

4 Utseende på och uppritning av data

4.1 Utbredning

Produkten är anpassad till skala 1:5 000 - 1:50 000.

4.2 Installation av fonter

För presentation av texten rekommenderar vi att använda Windows standardfont, Arial.

5 Skiktbeskrivning och kodlista

Informationen levereras i ett skikt för respektive Geopackage och CSV.

En förekomst av ett ortnamn på svenska redovisas inom kommun och sockenstad. Om samma ortnamn finns på minoritetsspråk finns även det med som förekomst, med samma värde på attributet lopnummer, som motsvarande svenskt ortnamn.

5.1 Attributuppsättning

Skiktet innehåller kartografiskt placerad text. Som teckensnitt rekommenderas Arial för Geopackage.

Tabell 1. Lista på detaljtyper med detaljerad beskrivning och urvalskriterier.

Detaljtyp	Namn	Beskrivning	Urval
ANLTX	Anläggningsnamn	Namn på anläggning eller anläggningsområde. Anläggning kan vara en byggnad, en samling byggnader, eller på annat sätt anlagt område avsett för produktion, tjänsteutövning eller rekreation.	Granskade och fastställda namn av Lantmäteriets ortnamnssektion. Exv. namn på flygplats, fyr, kraftverk, vandringsled, riksröse, torg, idrottsanläggning. Namn på flygplatser redovisas enligt förteckning hämtad från AIP (Luftfartsstyrelsens lista över flygplatser). Flygplatser som redovisas med namn har faciliteter och kör enligt tidtabell. Namn på fyrar skrivs alltid ut i bokstavsform när det förekommer en siffra i namnet.
BEBTX	Bebyggelsenamn	Namn på bebyggelse. Bebyggelse är en byggnad eller en samling av byggnader avsedda i första hand	Granskade och fastställda namn av Lantmäteriets ortnamnssektion.

Detaljtyp	Namn	Beskrivning	Urval
		för bostadsändamål eller kontor. Ex. namn på byar, gårdar, torp samt övrig enskild bebyggelse. OBS! Namn på tätorter kan också ingå i denna detaljtyp.	
BEBTÄTTX	Ortnamn på tätort	Namn på tätbebyggt område.	Granskade och fastställda namn av Lantmäteriets ortnamnssektion. Namnsättningen ska vara det hävdvunna ortnamnet, exv. Gävle, Andersberg, Huskvarna, Norrhult, Klavreström eller Svansjö sommarby. För att få en uppfattning av en tätorts utbredning kan SCB:s tätortsavgränsning användas som underlag. En statistisk tätort avgränsas enligt SCB:s definition som en sammanhängande bebyggelse med minst 200 invånare och högst 200 m mellan husen. Ex. Sundbyberg ingår i den statistiska tätorten Stockholm. Men namnet Sundbyberg redovisas med detaljtyp BEBTÄTTX eftersom den har fler än 200 invånare.
GLACIÄRTX	Namn på glaciär	Namn på glaciär.	Granskade och fastställda namn av Lantmäteriets ortnamnssektion.
KOMMUNTX	Kommunnamn	Namn på kommun.	Redovisas endast inom enklaver.
KULTURTX	Upplysnings text, kulturhistorisk lämning	Upplysnings text för fornlämning eller övrig kulturhistorisk lämning.	Namnsatta lämningar som redovisas enligt fastställd förteckning över upplysningstext.
KYRKATX	Namn på kyrka	Namn på större kyrkobyggnad, församlingskyrka, f.d. församlingskyrka och	Granskade och fastställda namn av Lantmäteriets ortnamnssektion. Suffixet kyrka skrivs alltid efter

Detaljtyp	Namn	Beskrivning	Urval
		sockenkyrka tillhörande Svenska kyrkan. Till kyrka hör även kapell (ej gravkapell) och ödekyrka.	namnet. Exempel är Ovanåkers kyrka. Kyrkans namn består av församlingsnamnet i genitiv tillsammans med huvudordet kyrka, exv. Vendels kyrka. Granskade och fastställda namn av Lantmäteriets ortnamnssektion.
NATTX	Namn på område skyddat enligt Naturvårdslagen	Namn på natur- och kulturresevat samt naturskyddsområden som lagskyddas.	Av Regeringen och Länsstyrelsen fastställda namn på nationalpark, naturreservat, domänreservat, kulturresevat och salskyddsområde. I de fall då namnet inte överensstämmer med Lantmäteriets fastställda ortnamn kontaktas ortnamnssektionen som gör en bedömning om namnet ska redovisas med namn eller endast med upplysningstext.
SANKTX	Namn på sankmark	Namn på sankmark.	Granskade och fastställda namn av Lantmäteriets ortnamnssektion.
SOCKENTX	Sockennamn	Namn på socken.	Redovisas endast inom enklaver.
TERRTX	Terrängnamn	Namn på natur- och terrängföreteelser.	Granskade och fastställda namn av Lantmäteriets ortnamnssektion.
TRAKTX	Traktnamn	Namn på trakter.	Enligt innehållet i Fastighetsregistret.
VATTDELTX	Namn på del av vatten (sjöar och större vattendrag)	Namn på del av vatten. Exv. del av hav, sjö, sund och vik.	Granskade och fastställda namn av Lantmäteriets ortnamnssektion.
VATTDRTX	Namn på vattendrag	Namn på vattendrag, fors eller vattenfall.	Granskade och fastställda namn av Lantmäteriets ortnamnssektion.

Detaljtyp	Namn	Beskrivning	Urval
VATTTX	Namn på sjö	Namn på hav och sjö.	Granskade och fastställda namn av Lantmäteriets ortnamnssektion.

Tabell 2. Attributuppsättning.

Nr	Attribut	Typ	Längd	Beskrivning
1	ortnamn	Text	100	Ortnamnet i sin fullständiga, fastställda form.
2	kvartsruta	Text	7	Anger i vilken 25x25 km ruta namnet finns (Rutan motsvarar den indexindelning som gällde för referenssystemet i RT90) Ex: 66_6_01
3	ekoordinat	Decimal	7,0	Nordliga koordinaten för namnets textinsättningspunkt.
4	nkoordinat	Decimal	7,0	Östliga koordinaten för namnets textinsättningspunkt.
5	lanskod	Text	2	SCB:s tvåstelliga numeriska länskod.
6	kommunkod	Text	4	SCB:s fyrstelliga numeriska kommunkod.
7	detaljtyp	Text	12	En alfabetisk kod för aktuell namnkategori.
8	sprak	Text	2	Anger namnets språktillhörighet, se tabell 3.
9	lopnummer	Decimal	14,0	Ett löpnummer för varje namngivet objekt. Löpnumret är varken unikt eller stabilt.
10	sockenstadkod	Text	4	Numerisk kod för den socken och stad namnet tillhör.
11	sockenstadnamn	Text	100	Namn för socken och stad.

Tabell 3. Språkkod med beskrivning.

Språkkod	Beskrivning
SV	Svenska
NS	Nordsamiska
LS	Lulesamiska
SS	Sydsamiska
FI	Finska
US	Umesamiska
TF	Meänkieli (tornedalsfinska)

5.2 Attributuppsättning för textfil i CSV-format

För beskrivning av innehållet i attributet DETALJTYP och SPRAK se tabell 1 och tabell 3. Första raden i leveransfilen består av kolumnnamnet.

Tabell 4. Attributuppsättning.

Nr	Kolumn	Beskrivning
1	ortnamn	Ortnamnet i sin fullständiga, fastställda form.
2	kvartsruta	Anger i vilken 25x25 km ruta namnet finns (Rutan motsvarar den indexindelning som gällde för referenssystemet i RT90) Ex: 66_6_01
3	ekoordinat	Östliga koordinaten för namnets textinsättningspunkt.
4	nkoordinat	Nordliga koordinaten för namnets textinsättningspunkt.
5	lanskod	SCB:s tvåstelliga numeriska länskod.
6	kommunkod	SCB:s fyrstelliga numeriska kommunkod.
7	detaljtyp	En alfabetisk kod för aktuell namnkategori.
8	sprak	Anger namnets språktillhörighet, se tabell 3.
9	lopnummer	Ett löpnummer för varje namngivet objekt. Löpnumret är varken unikt eller stabilt.
10	sockenstadkod	Numerisk kod för den socken och stad namnet tillhör.
11	sockenstadnamn	Namn för socken och stad.

6 Förändringsförteckning

Tabell 5. Tabell över förändringsförteckning.

Version	Datum	Orsak samt ändring mot tidigare version
0.1	2022-11-01	Första version för demodata.

Bilaga I: Redovisning av samiska ortnamn

Figur 2 Karta över utbredningen av samiska språkområden.

Bilaga 2: Förteckning över samiska tecken

Tabell 6. Koder för samiska tecken i ISO 8859-10.

Tecken	ISO 8859-10
Á	193
á	225
Š	170
š	186
Č	200
č	232
Ž	172
ž	188
Đ	169
đ	185
Ŋ	175
ŋ	191
Ƨ	187
Ƨ	171
Ě	203
ě	235
Ń	209
ń	241